

Prof. dr. L.H. Klaassen

Prof. dr. L.H. Klaassen treedt op 1 juli 1985 af als president-directeur van het Nederlands Economisch Instituut wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. Hij zal als adviseur van de directie aan het NEI verbonden blijven.

Ziehier een tot persbericht herleide uiterst belangrijke gebeurtenis in het bestaan van prof. dr. Leo Klaassen en van het NEI. Voor het NEI immers treedt de man terug die daarop sinds 1960 zijn zeer persoonlijke signatuur heeft gezet: zijn vertrek verandert de structuur van de leiding. Voor Leo Klaassen betekent het dat hij een centrale functie neerlegt, die hij vijfentwintig jaar – al dan niet met name – heeft vervuld. Maar hij blijft op zijn vijfenzestigste zich zelf: fysiek, mentaal en intellectueel.

Veertig jaar geleden – onmiddellijk bij de bevrijding – werd de economisch kandidaat L.H. Klaassen benoemd tot medewerker voor het economisch onderzoek. Hij werd ingezet bij de eerste grote naoorlogse opdracht: het onderzoek naar prioriteiten bij de wederopbouw van Rotterdam. Het is exemplarisch voor zijn combinatie van trouw en dynamiek dat de stad op 4 juni jl. aan de terugtrekkende president-directeur de hoogste onderscheiding van de gemeente Rotterdam, de Johan van Oldebarneveldpenning, aanbood uit erkentelijkheid voor een ononderbroken stroom van diensten en adviezen.

De jonge onderzoeker die na zijn inwerkperiode werd gedetacheerd in Amersfoort – de zelfstandigheid was snel gebleken – zal dit niet hebben verwacht. Toch begon daar het inzicht dat tot zijn wetenschappelijk en toegepast werk zou leiden: de verbreding en verdieping van stedelijke naar regionale, van regionale naar ruimtelijke economie.

Het decennium van de jaren vijftig – het regionaal onderzoek – voltooit de rijping. In 1959, bij zijn hoogleraar-schap in de methoden van het regionaal-economisch onderzoek, treedt hij meteen op volle kracht aan. Het scheppen van de eerste specialistische afstudeer-richting in de ruimtelijke economie in Nederland – aan de NEH – is zijn werk.

Als zijn vakgebied scheidt hij de ruimtelijke economie: zijn proefveld wordt de gehele wereld, in dit geval werkelijk, want hij werkt in alle vier windstreken.

Op heel veel plaatsen heeft men profijt van zijn denkkraft en spankracht, maar meest begunstigde blijft het Nederlands Economisch Instituut: de thuishaven.

De kroniekschrijver bij het 25-jarig bestaan (*ESB*, 21 juli 1954, blz. 567) wijst op het na de oorlog gevoerde vignet van de brug tussen theorie en praktijk en concludeert: „De wetenschappelijke kalmte eist, dat wij nog veel meer verkeer over die brug laten gaan, voor wij over de voortreffelijkheid van deze constructie een oordeel neerschrijven”. Bij het 40-jarig bestaan rapporteert Leo Klaassen als president-directeur (*ESB*, 16 juli 1969, blz. 707), in een artikel waarbij het vignet is afgedrukt: „De betaalde opdrachten bedroegen in 1947 f. 25.000, in 1969 f. 2,5 miljoen”. Het NEI stond op de kaart als een groot, internationaal erkend en gezocht onderzoeksinstituut; het is daar onder en door zijn leiding tot heden gebleven.

Leo Klaassen heeft het gepresteerd een internationale wetenschappelijke naam te verwerven en tegelijk een vormingscentrum tot ontplooiing te brengen, waar een kleine honderd de eigen werkgelegenheid wetenschappelijk dragen. Het is zijn levenswerk.

De kortste samenvatting van zijn

maatschappelijke inspanningen vind ik nog steeds de discussie die hij in *ESB* inzette over welvaart en welzijn, met de alleszeggende ondertitel „Bereikbare doelen” (*ESB*, 21 juli 1971, blz. 660). „Ook altijd verderliggende”, voeg ik er na veertig jaar samenwerking aan toe. Een virtuoos intellect in het methodische, een onstuitbare werkkraft en een niet aflatende drang tot overdracht en toepassing – en samen met zijn vrouw een gulle levenshouding – hebben hem tot de mens gemaakt die talrijke eredoctoraten en andere internationale wetenschappelijke onderscheidingen ontving. Het NEI heeft die niet in huis, wij konden slechts vragen of hij in ons krachtenveld wilde blijven. Hij heeft daarmee ingestemd. De president-directeur treedt af. Wij verwelkomen de adviseur van de directie.

H.W. Lambers